

Fagnotat Landskapsbilde

Oppdrag	Forslag til reguleringsplan for utvidelse av Forneburingen vestre del, Eva Nansens vei, Dagny Bergers vei og deler av John Strandruds vei.
Notat nr.	01
Dato	24.juni 2022
Emne	Fagnotat landskapsbilde
Utarbeidet av:	IPKR
Oppdragsgiver:	Bærum kommune

1 Eksisterende situasjon

Fornebu har en gjennomarbeidet og opparbeidet blågrønn struktur av høy kvalitet, der den overordnede grønnstrukturen gir et tydelig grønt landskapsuttrykk. Nansenparken er sentral i koblingen mellom blå og grønne strukturer i området, og har stor verdi både som natur- og rekreasjonselement. Parken inneholder vannelementer, turstier, møteplasser og gressplener for opphold, rekreasjon og aktivitet, og brer seg utover med brede parkarmer som skaper grønne forbindelser til flere naturområder på halvøya.

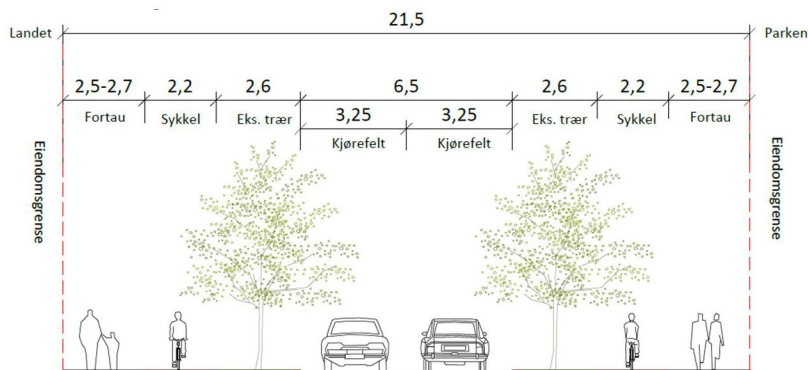
Langs Forneburingen er det i dag plantet gatetrær langs John Strandruds vei, Forneburingen og Dagny Bergers vei. Disse er ca. 15 år gamle, og består av artene kirsebær- og lindetrær. Disse er plantet på linje i grøntrabatter på hver side av veien. Trærne skal bevares i størst mulig grad. I grøntrabattene er det ca. 7,5 meter planteavstand mellom trærne. Stedvis er det lenger opphold, ofte i forbindelse med anleggsarbeider og avkjørsler samt fotgjengerkryssinger.

2 Beskrivelse av ny løsning

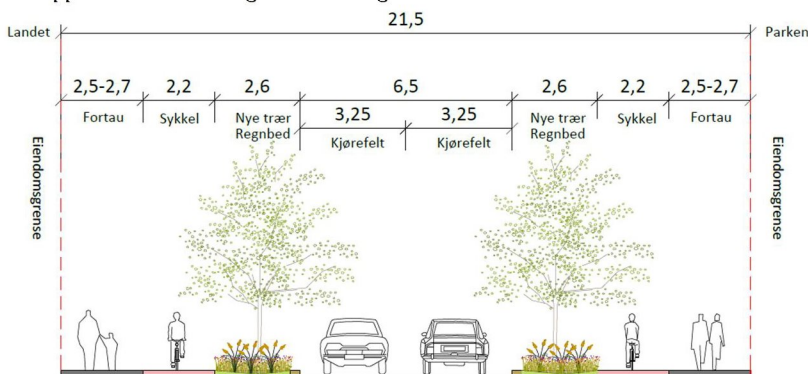
Gatesnitt Forneburingen vest

Det nye gatesnittet i Forneburingen vil som hovedprinsipp ha en gatebredde på 21,5m. Innenfor denne bredden vil det være noe variasjon ved f.eks nye busslommer, over eksisterende brokonstruksjoner og tilpasninger mot avkjørsler langs med Forneburingen. Som prinsipp skal trærne berøres i minst mulig grad. Det vil si at fra profil 22-1707 (fra Dagny Bergers vei til John Strandruds vei) vil eksisterende kantsteinslinje bli flyttet inn mot grøntrabatt slik at kjørefelt samt fortau og sykkelvei blir utvidet til den

bredden de skal ha. Nedenfor vises et prinsippsnitt som viser rettstrekning. Det er lagt inn breddeutvidelser i kurver, og fortau er dratt ut til eiendomsgrensen der det er mulig. Bredden på grøntrabatt og fortau vil derfor variere i kurver.

Prinsippsnitt rettstrekning Forneburingen hvor trærne bevares.

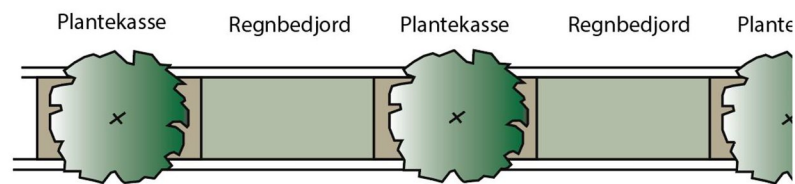
Prinsippsnitt rettstrekning Forneburingen med nye trær og regnbed.

I grensen mellom sykkelfelt og grøntrabatt foreslås det å ha nullvis på kantstein slik at overvann kan ledes til grøntrabatter fra fortau og sykkelfelt. På strekninger der det er opphold i trerekkene i grøntrabattene anbefales det å plante inn nye trær slik at trerekkene blir sammenhengende. Som et overvannshåndteringstiltak foreslås det at det stedvis der det skal etableres nye trær, anlegges en grøntrabatt med noe forsenkning (20 cm på det dypeste). Det kan da etableres regnbed eller vadi (gresskledd forsenkninger) i grøntrabattene. I tillegg må det velges andre type trær enn eksisterende trær som tåler å stå delvis i vann ved kraftige regnskyll samt tørkeperioder. Nyplantede trær skal ha en stammeomkrets på min. 18-20. Forslag til trær er f.eks.:

- Acer x freemanii freemanlønn 'Jeffersred' - Freemanlønn 'Jeffersred' AUTUMN BLAZE
- Prunus x yedoensis – Tokyo-kirsebær
- Sorbus aucuparia – Rogn
- Acer negundo – Askelønn
- Betula pendula fk Skien/fk Stange E – Hengebjørk
- Salix alba 'Sericea' / 'Sibirica' - Sølvpil

- Pinus sylvestris - Furu

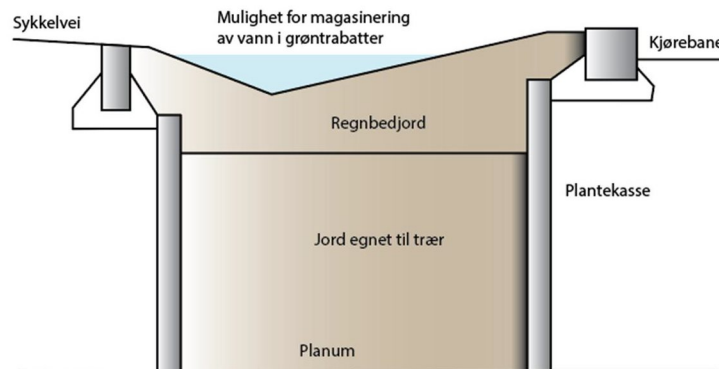
Det er et mål at Forneburingen skal fremstå som en grønn og frodig allégate, derfor er det viktig at det graves minst mulig innenfor trærnes trekroner. I tillegg må de nyplantede trærne ha gode vekstbetingelser. Trærne som plantes i grøntrabatter med veioppbygning på hver side bør ha egne store rotvennlige plantekasser for å sikre at røtter ikke vokser seg inn i veikroppen, men heller langstrakt i grøntrabattens lengde, se skisse som viser rytmen mellom plantekasse og regnbed.

Skisse som viser rytmen mellom rotvennlige plantekasser og regnbedjord.

Siden trærne står med 7,5 meters avstand, vil jordprofilene i siderabattene variere, se illustrerende snitt nedenfor som viser de ulike jordsjiktene. Der det plantes trær må det være større dybde med vekstjord. Det vil være en annen jorddybde der det kun plantes egnede stauder og prydgress til regnbed eller kun vadi (gresskledd forsenkning). Det er kun der det er foreslått regnbed eller vadi hvor det blir en forsenkning i grøntrabatt, se snitt nedenfor. En forsenkning vil gi mulighet for magasinering av vann i rabattene. Eksisterende trær som skal beholdes opprettholder sin form på terrengoverflaten med noe overhøyde ved trestammene, slik at vannet kan renne av.

Infiltrasjonskapasiteten i regnbedjord er ganske god, men i tillegg bør det i neste fase vurderes om det skal etableres overløpskummer som vil ta unna vannet på overflaten dersom det blir over et visst nivå. Dette gir en økt sikkerhet mot oversvømmelse. For å sikre at vann ledes inn i grøntrabattene fra kjørebane må det etableres hull i kantstein f.eks med spesiallagde kjeftsluk som sender vannet igjennom kantsteinsrekken og ut i siderabatten.

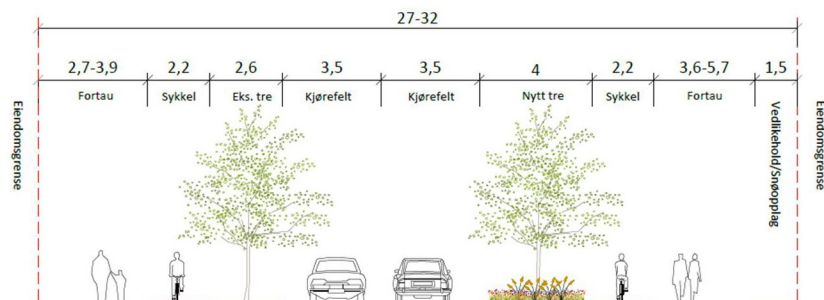

Snitt grøntrabatt som viser utforming regnbed og plantekasser.

Siden Forneburingen ligger på et urbant område er det viktig at beplantningen i regnbedene fremstår best mulig estetisk. Vekstforholdene i regnbed må tilrettelegges slik at plantene vil tåle lengre perioder med vann og tørke. Det er særlig tørkeperioder som ansees som problematiske fordi regnbedjord holder dårligere på vann, men har svært gode infiltrasjonsegenskaper. Det bør i neste fase vurderes om det i etableringsperioden bør anlegges styrt vanninnsystem for å sikre at plantene etablerer seg og blir robuste fra start. Dette vanningsystemet kan etter hvert kobles fra.

Gatesnitt ved John Strandruds vei

I John Strandruds vei vil det nye gateprofilet variere fra en bredde på 27-32 meter. Dagens midtrabatt utgår. Vestre side av kjørefelt beholdes i sin helhet. Kjørefeltene utvides til 3,5 meter i hver kjøreretning. Deretter vil det grøntrabatten på østre side ha en bredde på 4 meter. En bred grøntrabatt vil gi muligheter for lokal overvannshåndtering ved at det anlegges regnbed eller vadi (gresskledde forsenkninger) sammen med nye trær. Overvann fra vei går inn i grøntrabatten via åpninger i kantstein (spesiallagde kjeftsluk). Sykkelfelt og fortau vil ha fall mot grøntrabatt med kantstein 0 vis.

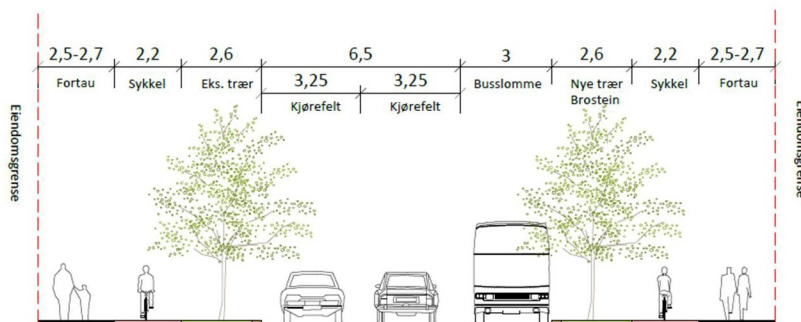

Prinsippsnitt nytt gatesnitt John Strandruds vei.

Gatesnitt ved nyetablerte busslommer

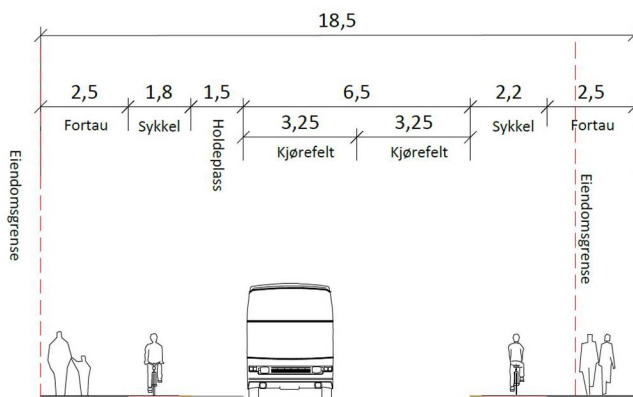
Ved Storøya skole foreslås det å legge inn kantstopp på hver side av veien. I dette tilfelle må eksisterende trær i grøntribatt flyttes.

Det skal også etableres en busslomme nord for Storøya skole. Busslommen kommer i konflikt med eksisterende trerekke, og må flyttes.

Prinsippsnitt ny busslomme nord for Storøya skole.

I Eva Nansens vei vil normal gatetverrprofil være 18,5 meter. Siden det etableres busslommer vil det være nødvendig å gå utover eiendomsgrensen i den nordlige delen av Eva Nansens vei. Busslommene er forskjøvet i forhold til hverandre for å kunne spare areal. På grunn av plassmangel vil det ikke være mulig å etablere trær på utsiden av gatesnittet, se snitt.

Prinsippsnitt nytt gatesnitt Eva Nansens vei.

Torgareal i Eva Nansens vei

Ved profil 150 i Eva Nansen vei er det areal regulert til torg. Torgarealet skal bestå av urbant dekke og møbler med gatetrær og evt. annen beplantning. Utformingen av dette gjøres i neste fase, og må sees i sammenheng med tilgrensende områder. Dette for å sikre en helhet til resten av området.

Flytting av trær

Nytt gatesnitt og justering av Forneburingen vil medføre at det vil være noen eksisterende trær som må flyttes eller fjernes. Langs Forneburingen i dag er det stedvis opphold i trerekkene. Her er det ønskelig at eksisterende trær som må flyttes, gjenplantes. Dette vil gi et sammenhengende uttrykk på trærne da de er i samme vekstfase. Resterende overskuddstrær anbefales å flyttes til grøntareal på utsiden av nytt gatetverrsnitt, eksempelvis på kommunal grunn i nærheten – ca profil 920-1350 på østsiden, se landskapsplan for plassering. Alternativ kan noen trær flyttes til grøntareal langs Dagny Bergers vei eller Eva Nansens vei.

Det vil også være overskuddstrær som ikke vil få plass i umiddelbarnærhet av anlegget. I detaljprosjektering/byggefasen må det avklares hvor disse overskuddstrærne skal stå.

På strekninger hvor det er tenkt regnbed eller vadi skal det plantes inn nye trær av annen tresort. Dette vil gi variasjon i trerekkene samt være en robust løsning ved sykdom på en planteart. I tillegg må tresorten være egnet til å stå i perioder med både lengre tørke- og nedbørsperioder.

Sikring av trær i anleggsfasen

Ved arbeid nær trær henvises det til Veiledning og krav for rigg- og anleggsarbeid – Arbeid nær trær, utarbeidet av Oslo kommune – Bymiljøetaten.

Det må prøvegraves der inngrepet skal være for å kartlegge om røttene vokser der, og evt. hvor høyt røttene ligger. Det forutsettes at en arborist er til stede ved prøvegravingen. Prøvegravingen skal utføres enten med luftspade eller vakumsuger, eller svært skånsom manuell graving med hagespade og hansker. Målet med prøvegravingen er å finne ut hvor røttene er, og hva de kan tåle av inngrep.

Anleggsmaskiner og utstyr skal ikke sveive innom trekronen eller borti stammen.

Det skal benyttes stammevern rundt hvert tre som skal bevares. Trær som skal bevares, skal gjerdes inn.

Det skal ikke lagres materialer og utstyr i rotsonen til trær som skal bevares.

Det skal ikke være kjøring eller tråkk i rotsonen.

Varm eksos fra anleggsmaskiner kan raskt forårsake sviskader på stamme og kvister. Anleggsmaskiner skal ha størst mulig avstand ved kjøring nær trær. Bensin, diesel og andre kjemikalier må oppbevares i god avstand fra trær. Lekkasje til rotsonen forgifter jordsmonnet.

Trær skal ikke beskæres eller flyttes uten trefaglig rådgiver til stede.

Materialvalg og utstyr

I reguleringsplanarbeidet med utvidelse av Forneburingen søkes det å videreføre materialbruken som allerede finnes på Forneburingen i dag. Materialer og utstyr som benyttes på Fornebu skal ha høy estetikk kvalitet, være miljøriktige, og være robuste og solide i forhold til tenkt funksjon og vedlikehold. Estetiske veiledere for Fornebu skal legges til grunn ved valg av utstyr langs Forneburingen.

Belegg, kantstein og taktile heller

I kjørebane samt fortau og sykkelfelt skal det være asfalt. Imellom fortau og sykkelfelt skal det være sykkelkantstein i lys grå granitt. Det skal være «Fornebukantstein» rundt rabatter. Kantstein som må fjernes skal gjenbrukes i prosjektet. «Fornebukantstein» i lys grå granitt med 13 cm kantsteinsvis skal benyttes i utvidelse av Forneburingen.

Dersom det i neste fase vurderes å benytte belegg i enkelte gangsoner så skal dette være sklisikkert og ha en kontrast som letter fremkommeligheten for svaksynte. Taktile heller skal benyttes ved fotgjengeroverganger.

Belysning

I neste fase skal det lages en belysningsplan for anlegget. Farger og materialbruk skal følge gjeldende estetiske veiledere. For utforming og teknisk krav til belysning vises det til «Teknisk veilysnorm for Bærum kommune».

Benker, sykkelstativ og avfallsbeholdere

Utstyr som benker, sykkelstativ og avfallsbeholdere langs Forneburingen skal ha god kvalitet. Det skal legges vekt på materialbruk, funksjonalitet og estetikk. Utstyret skal ha mulighet til variert bruk og skal følge krav til universell utforming.

Rabatter

Der rabattene er små skal de fylles med gatestein. Dette for å lette vedlikeholdsarbeid. Spisser og utstikkere er ikke ønskelig, og hjørnene skal være avrundet.

3

Virkninger av ny løsning for landskapsbilde

Gaten blir utvidet og eksisterende grøntrabatt med trær reduseres fra 3,5 m inkl. kantstein til 2,6 m inkl. kantstein. Unntaket er ved John Strandruds vei, der eksisterende midtrabatt utgår og det vil bli en bredere grøntrabatt på 4 meter på østre side.

Det er ønskelig at Forneburingen skal oppleves som en frodig allégate. Prosjektet ønsker å bevare eksisterende trær i størst mulig grad. I tillegg skal det plantes inn nye trær i grøntrabatter for å opprettholde trerekkene. Det vil også etableres regnbed som visuelt vil bedre landskapsbilde med staudefelt, blomster og farger, samt gi en opplevelsesverdi for både myke og harde trafikanter. Ved å etablere

lokale åpne overvannshåndteringstiltak i Forneburingen vil man også kunne utnytte vann som en ressurs, og få dette synlig frem i gatebildet.

Trærne står i dag på linje, og det bør opprettholdes at trærne står midtstilt i grøntrabatten. Trærne er ca. 15 år gamle og består av kirsebær- og lindetrær. Med tanke på trærnes alder, ansees de som fortsatt nyplantede og det vil være usikkert om røttene har vokst langt ut enda.

Dersom røttene har vokst seg ut der inngrepet skal være kan det være aktuelt å flytte trærne. Flytting av trær innebærer en risiko ved at de ikke overlever. Mange røtter må kuttes i flyttingen. Det er derfor viktig at det er kartlagt på forhånd hvor de skal flyttes slik at de kan plantes direkte på det nye stedet. Dersom trærne må flyttes kreves det oppfølging i form av vanning, tilsyn og trolig noe beskjæring etter hvert som man ser hvilke greiner som har tørket ut. Vitaliten vil bli svekket en periode, men den vil ta seg opp etter noen år for de av trærne som klarer flyttingen, noen vil sannsynligvis tørke ut.

Dersom trærne skal flyttes må det prosjekteres iht. Bymiljøetatens veileder til arbeid nær trær. Flytting av trær må planlegges og prosjekteres i samarbeid med arborist for å finne en metode som er tilpasset akkurat disse trærne og resultatene fra prøvegravingen.

Erfaringen fra flytting av trærne vil være til god nytte for fremtidige prosjekter hvor det kan være aktuelt å flytte trær. Å bevare trær er viktig for miljøet og det biologiske mangfoldet i by. Bruk av større eksisterende trær i nye omgivelser kan være kostnadsbesparende ved at uteanlegg kan få store trær allerede fra start.